

den Sag er ganske klar. Saafremt ældre Personer skulde have Lykt til at slutte Kontrakt om at oplæres i et eller andet Fag, maa det naturligvis staa dem frit for; men de komme derved ikke ind under dette Lovforslags Bestemmelser. Dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa, at det udtryffeligt staar i § 1, at Antogelsen af disse Personer sker til Oplæring i den Paagjældendes Fag. Det er disse Ord, der ere aldeles afgjørende for hele Lovforslagets Omraade. De betegnede Personer i hele Lovforslaget. Her er Tale om de Personer, der skulle oplæres i et Fag, og det staar i bestemt Modlætning til dem, der antages som Medhjælpere; de falde udenfor det nærværende Lovforslag. Jeg maa dernæst gjøre opmærksom paa, at dette ikke er nogen aldeles ny Lovbestemmelse, saaledes som det ærede Medlem opfattede det. Det slutter sig til den gjældende Lovgivning paa mange Punkter og er kun en videre Udvikling deraf. Navnlig maa jeg gjøre opmærksom paa, at en Bestemmelse, som han dolede over, aldeles ikke er ny, men staar allerede i Næringsloven af 1857, nemlig Bestemmelsen om, at Mesteren i 6 Maanedes har at besørge og besøfte Pleien og Helbredelsen af sin Lærling. Det er ikke noget Nyt, ligesom i det Hele taget § 11, med nogle enkelte Forandringer, nœie knytter sig til Næringsloven. Man maa jo huske paa, at Lærlingeforholdet er ikke noget hidtil ulovbestemt Forhold; der findes allerede i Næringslovens § 65 nærmere Bestemmelser derom, som forøvrigt henviser til den ældre Lovgivning, der jo endnu gjælder, nemlig Forordningen af 31te Marts 1800. Det her foreliggende Lovforslag er altsaa kun en videre Udarbejdelse af de allerede gjældende Love, og derfor tror jeg ogsaa, man maa se paa det med andre Øine, end den ærede Taler gjorde. Hensigten med Bestemmelsen om Lærlingeforholdet er jo at begrænse den ubetingede Kontraktfrihed paa det Omraade, og det er Bestemmelser, som have en ikke ringe Analogi i Lovgivningen om Thyndeforhold, uden naturligvis fuldstændig at være dertil. Derjom man vil overlade dette Forhold ubetinget til Kontraktfrihed, saa tror jeg aldeles ikke, at det vil være til Gavn for Lærlingene. Det er ganske vist, at der nu til Dags er Vanskelighed ved at faae Lærlinge antaget, idet der rimeligvis er et større Tilbud af Lærlinge, end der er Mestre, som har Lykt til at modtage dem, og derfor kan det nok have sine Betænkkeligheder at gribe altfor dybt ind i disse Forhold, men det kan dog ikke ganske undlades, og jeg skal tillade mig at fremhæve et Hensyn, som efter min Mening gjør, at

man har en Forpligtelse til at træffe Lovbestemmelser for Lærlingen, og det er, at Lærlingene, som antages for, som det hedder, at oplæres i det paagjældende Fag, kunne i Reglen aldeles ikke saaledes som den, der ellers vil lære Noget, betale for sig. Hvis de unge Mennesker, som ønskede at uddannes i et Haandværk, vare stillede saaledes, at de kunde betale deres Læremester for Undervisningen paa samme Maade, som andre unge Mennesker, der ville lære Noget, maa betale for sig, behøvede man naturligvis ikke nogen særlig Lovgivning, da kunde de unge Mennesker værne tilstrækkelig for sig selv. Men saaledes er det i Reglen ikke. De udgaa af Stænder, der i Reglen ikke ere i Stand til at betale for dem, og derfor staa de som Underordnede, paa en helt anden Maade end dem, der ellers ville lære Noget, og derfor er der Opfordring for Lovgivningen til at tage sig af dem paa en særlig Maade. Det Vederlag, som Læremesteren faar, fordi han giver dem Undervisning i Faget, bestaar jo deri, at han beholder dem en vis Aarrække, saaledes at han i de sidste Aar har noget Arbejde af dem, som til en vis Grad kan være Vederlag for den Tid, han har anvendt paa dem i den første Del af Læretiden. Deraf kommer det, som den ærede Taler antydede, at det er en Slags Stavnsbaand, som her finder Sted, og det maa der nødvendigvis være, thi ellers er Læremesteren altid udsat for, at Lærlingen efter at have modtaget den Undervisning, han mener at kunne lade sig nœie med, forlader Læren uden Videre, uden at yde Mesteren det Vederlag af Arbejde, som denne har Krav paa i Slutningen af Læretiden. Et vist Aarand maa der uundgaaeligt være, en vis Aarrække, som nu til Dags er bestemt. Tidligere har det jo været saaledes, at Lovgivningen i de ældre Aarsartikler fastsatte et Aaremaal, hvori de unge Mennesker skulde staa i Lære, men dette er forladt allerede ved Forordningen af 1800. Fra den Tid af er det overladt til den private Overenskomst; men uden at der tilfikkres Mestre og saadant Hold paa Lærlingene i nogen Tid, vil det ganske sikkert blive endnu vanskeligere at faae unge Mennesker anbragte som Lærlinge; thi Mestre ville da være endnu mere villige til at oplære dem, end de i Forveien have været. Dernæst ville alle de unge Mennesker let blive henvisne til den Stilling at være Medhjælpere i Faget i Stedet for Lærlinge, hvilket utvivlsomt vil være til stor Skade, ikke blot for hele den tekniske Udvikling, som vilde blive taget langt mere ligegyldigt fra